

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bogatu Dragoș în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2021, în cauza penală privind-l pe

PUȘCAȘ Serghei XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.12.2020 – 10.02.2021;

Instanța de apel: 03.03.2021 – 13.10.2021;

Instanța de recurs: 16.03.2022- 04.05.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 10 februarie 2021, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală Pușcaș Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită cu închisoarea s-a suspendat condiționat pe termen de probațiune de 3(trei) ani.

S-a încasat din contul lui Pușcaș Serghei în beneficiul reprezentantului părții vătămate – părții civile XXXXX, Colin Igor, prejudiciul material în sumă de 18.143 lei și prejudiciul moral în sumă de 100.000 lei.

S-au încasat din contul lui Pușcaș Serghei în beneficiul statului cheltuielile judiciare de plată a expertizei în sumă de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Pușcaș

Serghei la data de 03 noiembrie 2020, aproximativ la ora 17:15, conducând automobilul de model „Dacia Logan” cu XXXXX, fiind treaz, cu permis de conducere valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-1 ghida, se deplasa pe XXXXX, în timpul deplasării pe prima banda de circulație, ajungând în preajma imobilului de pe XXXXX, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a apreciat corect situația reală pe drum, în care se află autoturismul în momentul respectiv, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, precum și existența obstacolelor pe acel sector de drum, încălcând prevederile art. 45 a Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că „1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, fără a respecta prevederile pct. 11 lit. f) a RCR care prevede că „conducătorul de vehicul, este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulație neregulată, să cedeze trecerea pietonilor care se află la marginea carosabilului și intenționează să se angajeze în traversare, precum și celor care traversează drumul pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”, ignorând prevederile pct. 46 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere în conformitate cu care ”conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii”, nu a ținut cont de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, nu a luat în considerație situația rutieră, nu a manifestat prudență sporită, a comis tamponarea minorei XXXXX, care traversa carosabilul regulamentar pe trecerea de pietoni, de la stânga la dreapta relativ direcției de deplasare a automobilului condus de către Pușcaș Serghei.

Conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 202002D2229 din 14 decembrie 2020, la XXXXX s-a constatat: Traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală grad II; Hemoragie subarahnoidiană; Fractura liniară în regiunea temporo-parietal pe dreapta; hematom subaponeurotic minor pe dreapta, echimoză în regiunea genunchiului drept, care prezintau pericol pentru viața și, în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, prin acțiunile sale Pușcaș Serghei a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlociul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) li. a) Cod penal.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către *avocatul Bogatu Dragoș în interesele inculpatului*, care a solicitat casarea

sentinței în partea laturii civile și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care quantumul prejudiciului moral să fie diminuat.

În motivarea apelului a invocat că, suma de 100.000 lei cu titlu de prejudiciu moral este excesivă și nemotivată pentru inculpat, iar prejudiciul material a fost recunoscut de către inculpatul Pușcaș Serghei și va fi achitat necondiționat în termeni restrânși.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2021, apelul avocatului Bogatu Dragoș în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă. La stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Instanța de apel, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind utile, veridice, consecvente, pertinente, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile inculpatului din care instanța de apel a stabilit indubitabil vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

La evaluarea quantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată a luat în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viața, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Conform prevederilor art. 1422 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte care atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

La caz, reprezentantul legal al părții vătămate minore a solicitat încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei.

În speță, instanța de apel a reiterat că sunt întrunite condițiile răspunderii morale, or fapta ilicită a inculpatului a produs în mod direct și un prejudiciu moral, cauzându-i părții vătămate minore dureri fizice, caracterul cărora poate lăsa amprentă pe toata viața părții vătămate.

Astfel, în raport cu circumstanțele cauzei instanța de fond a apreciat ca fiind echitabil și rezonabil în vederea compensării prejudiciului moral cauzat, suma de 100.000 lei, or acest quantum reprezintă prin sine o reparație echitabilă a prejudiciului moral cauzat, fără ca acesta să constituie o sursă de îmbogățire fără justă cauză, sumă

pe care instanța de apel a apreciat-o ca rezonabilă și corespunzătoare traumei suportate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Bogatu Dragoș în interesele inculpatului* a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie micșorată suma prejudiciului moral dispusă spre încasare de instanța de fond.

În motivare recurentul a indicat că suma prejudiciul moral stabilit de instanțele de judecată este exagerată.

În cadrul anchetei judecătorești, inculpatul a prezentat acordul suplimentar din 20.03.2017 la contractul individual de muncă, prin care salariul funcției lunar constituie 9500 lei. Mai mult, instanței de fond i-a fost prezentat și contractul de împrumut din 26.10.2020, prin care s-a confirmat că inculpatul are datorii financiare față de „Genesis International” SRL, obligații care nu au fost stinse.

De asemenea, a evidențiat că prejudiciul material a fost recunoscut totalmente de inculpat și acesta a fost achitat în totalitate, inculpatul nu neagă prezența suferințelor psihice care le-a suferit partea vătămată, dar invocă că suma de 100.000 lei este prea mare și nu corespunde principiilor proporționalității și echității.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Reprezentantului părții vătămate, Colin Igor, a depus referință asupra recursului ordinar declarat de către avocatul Bogatu Dragoș în numele inculpatului, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Potrivit textului recursului se invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă verificând actele cauzei, raportate la alegațiile recurentului, instanța de recurs*

consemnează că cele invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, iar soluția adoptată pe marginea acestei cauze de către instanța de apel, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută integral.

Colegiul reține, că hotărârile judecătorești în latura penală au devenit definitive, obiect de studiu constituind doar latura civilă. Reieșind din criticele expuse de avocat, se menționează că instanța de apel eronat a menținut încasarea prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei.

Totuși, Colegiul penal menționează că soluția propusă de recurent contravine legislației și jurisprudenței constante, or despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, iar soluția prevăzută de 387 alin. (3) Cod de procedură penală – admiterea, în principiu, a acțiunii civile urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă– se referă doar la imposibilitatea stabilirii exacte a suma despăgubirilor materiale cuvenite părții civile, or numai prejudiciul material urmează a fi probat.

Totodată, este important de a specifica că, la caz, instanțele care au judecat fondul, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, au luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice, cât și datele obiective care certifică acest fapt, precum și alte circumstanțe subsidiare, cum ar fi situația persoanei care poartă răspunderea pentru cauzarea prejudiciului moral.

În aceeași ordine de idei, Colegiul nu consideră ca fiind necesar de a motiva diferit răspunsul la aceleași argumente invocate în cererile de apel, în contextul oferirii răspunsurilor plauzibile de către instanța de apel. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația dată, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrjurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele expuse de recurent sunt vădit neîntemeiate.

10. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bogatu Dragoș în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe PUȘCAȘ Serghei XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN